

DPMM

Dopravný podnik
mesta Martin

Prepravný poriadok MHD

Dopravný podnik
mesta Martin

Prepravný poriadok MHD

platná pre prevádzku mestskej hromadnej dopravy
vykonávanej Dopravným podnikom mesta Martin, s. r. o.

Konateľ: Ing. Ján Slamka, PhD.

Platnosť: 1. 8. 2024

Obsah

Obsah	2
Článok I	3
Úvodné ustanovenia	3
Článok II	4
Rozsah dopravy	4
Článok III	4
Uzavretie zmluvy o doprave.....	4
Článok IV	4
Práva a povinnosti dopravcu.....	4
Doprovca je oprávnený	5
Prevádzkové povinnosti dopravcu	5
Prepravné povinnosti dopravcu.....	6
Článok V	7
Práva a povinnosti cestujúceho	7
Článok VI	9
Preprava osôb s osobitnými právami.....	9
Článok VII	11
Dovozné za batožiny a spoločenské zvieratá	11
Preprava príručnej batožiny	11
Preprava živých spoločenských zvierat	11
Článok VIII	12
Vylúčenie z prepravy a ostatné vymedzenia	12
Vylúčenie osoby z prepravy	12
Batožina, ktorej preprava je vylúčená	13
Zvieratá, ktorých preprava je vylúčená	13
Prehliadka podozrivej veci alebo opustenej príručnej batožiny vo vozidle	14
Článok IX	14
Cestovné lístky a kontrola cestovných lístkov	14
Predaj cestovných lístkov.....	14
Kontrola tarifného vybavenia cestujúcich.....	16
Článok X	17
Reklamácie	17
Všeobecné podmienky reklamácie	17
Reklamácia bezkontaktnéj čipovej karty	17
Článok XI	18
Nálezy	18
Článok XII	18
Mimoriadne udalosti.....	18
Mimoriadne udalosti počas prepravy	18
Preprava počas mimoriadneho stavu, núdzového stavu alebo epidémie.....	20
Článok XIII	20
Záverečné ustanovenia.....	20

Použité skratky:

dopravca	Dopravný podnik mesta Martin, s. r. o.
DPMM, s. r. o.	Dopravný podnik mesta Martin, s. r. o.
tarifa	Tarifa mestskej hromadnej dopravy Dopravného podniku mesta Martin, s. r. o.
MHD	mestská hromadná doprava
BČK	bezkontaktná čipová karta
CL	cestovný lístok
JCL	jednorazový cestovný lístok
PCL	predplatný cestovný lístok
DCL	denný cestovný lístok
ZSSK	Železničná spoločnosť Slovensko, a. s.
IDS ŽSK	Integrovaný dopravný systém Žilinského samosprávneho kraja

Článok I

Úvodné ustanovenia

- (1) Tento prepravný poriadok upravuje podmienky, za ktorých dopravca pri zabezpečovaní mestskej hromadnej dopravy (ďalej len MHD) prepravuje osoby, príručnú batožinu, cestovnú batožinu a živé spoločenské zvieratá.
- (2) Dopravcom podľa tohto prepravného poriadku je Dopravný podnik mesta Martin, s. r. o. (ďalej len „dopravca“).
- (3) Prevádzková povinnosť dopravcu je povinnosť vykonávať autobusovú dopravu v súlade s dopravnou licenciou a so Zmluvou o službách vo verejnom záujme, tiež vykonať prepravu, ak sú splnené podmienky podľa tohto prepravného poriadku a umožňujú to prepravné podmienky, najmä technický stav, obsaditeľnosť alebo vyťažiteľnosť vozidla, ako aj spôsobilosť vodiča a nebránia tomu príčiny, ktoré nemožno odvrátiť.
- (4) Prepravná povinnosť je povinnosť dopravcu prepraviť za cestovné podľa Tarify mestskej hromadnej dopravy Dopravného podniku mesta Martin, s.r.o. (ďalej len „tarifa“) a Tarify Integrovaného dopravného systému Žilinského samosprávneho kraja (ďalej len „Tarifa IDS ŽSK“) za transparentných a nediskriminačných podmienok v súlade s dopravnou licenciou, prepravným poriadkom, kapacitnými možnosťami a prepravnou zmluvou, každého cestujúceho (s výnimkou osôb vylúčených z prepravy), ktorý o to prejaví záujem, a to tak, že v čase odchodu spoja podľa cestovného poriadku je pripravený na zastávke nastúpiť do vozidla.
- (5) Cestovný poriadok obsahuje údaje potrebné na informovanie verejnosti o jednotlivých autobusových linkách a o spojoch na nich, najmä zoznam zastávok a časy odchodov jednotlivých spojov, prípadne konkrétne údaje o iných podmienkach súvisiacich s prepravou na jednotlivých spojoch autobusovej linky.
- (6) Tarifa upravuje sadzby základného cestovného, príplatkov a zliav z neho a ďalších úhrad spojených s prepravou cestujúcich, ich batožiny a spoločenských zvierat, za ktorých sa sadzby uplatňujú.
- (7) Oprávnená osoba dopravcu je osoba poverená najmä výkonom:
 - a) prepravnú-tarifnú kontrolu (ďalej len „revízor“),
 - b) organizácie dopravy (ďalej len „dispečer“),
 - c) prepravnej činnosti (ďalej len „vodič“).

Článok II

Rozsah dopravy

Dopravca vykonáva MHD podľa tohto prepravného poriadku a podľa Prepravného poriadku Integrovaného dopravného systému Žilinského samosprávneho kraja v súlade s dopravnými licenciami a so Zmluvou o službách vo verejnom záujme, ktorá stanovuje rozsah dopravy, uzatvorenou medzi dopravcom a mestom Martin ako objednávateľom.

Článok III

Uzavretie zmluvy o doprave

- (1) Prepravný poriadok MHD v Martine, tarifa a cestovné poriadky sú pre cestujúcich verejným návrhom Dopravného podniku mesta Martin, s. r. o., Námestie S. H. Vajanského 1/1, 036 01 Martin, IČO 53560922 na uzavretie Zmluvy o preprave.
- (2) Cestujúci uzatvára s dopravcom zmluvu o preprave momentom nastúpenia do dopravného prostriedku dopravcu, čím vyjadruje svoj neodvolateľný súhlas s podmienkami prepravy obsahnutými v tomto prepravnom poriadku a v Prepravnom poriadku IDS ŽSK. Cestujúci je oboznámený s povinnosťou úhrady cestovného dopravcovi v súlade s tarifou dopravcu.
- (3) Právo na prepravu má iba cestujúci s platným cestovným lístkom, ktorý je potvrdením o uzavretí zmluvy o preprave a zároveň aj dokladom o zaplatení cestovného. Cestovný lístok obsahuje najmä obchodné meno dopravcu, identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo dopravcu, druh cestovného lístka, čas platnosti, prevádzkový rozsah platnosti (linku, spoj a pod.) a výšku cestovného.
- (4) Súčasťou zmluvy o preprave je povinnosť dopravcu prepraviť cestujúceho riadne a včas do cieľovej zastávky v súlade s cestovným poriadkom dopravcu, za podmienok uvedených v tomto prepravnom poriadku a v Prepravnom poriadku IDS ŽSK ako aj v tarife dopravcu.
- (5) Nárok vzniknutý zo zmluvy je splnený voči cestujúcemu ukončením prepravy v rozsahu zmluvy. Za splnenie zmluvy voči cestujúcemu sa považuje aj vykonanie len čiastočnej prepravy v prípade, ak došlo k vylúčeniu cestujúceho z prepravy oprávnenou osobou dopravcu.
- (6) Nevedomosť cestujúceho o obsahu prepravného poriadku neospravedlňuje a nemá vplyv na jeho uplatňovanie.

Článok IV

Práva a povinnosti dopravcu

Dopravca prevádzkuje prepravu osôb v súlade s udelenými povoleniami, dopravnými licenciami, licenciami ES a uzavretými zmluvami o službách vo verejnom záujme a v súlade so zákonom č. 56/2012 Z. z. a zákonom č. 332/2023 Z. z. v zmysle ich novelizácií.

Doprovca je oprávnený

- (1) Dopravca je oprávnený požadovať od cestujúcich úhradu cestovného lístka za vykonanie prepravy v súlade s tarifou a prepravným poriadkom dopravcu.
- (2) Dopravca je oprávnený prostredníctvom vodiča alebo inej oprávnenej osoby dopravcu dávať pokyny a príkazy cestujúcim s cieľom zaistiť ich bezpečnosť alebo bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Cestujúci sú povinní tieto pokyny a príkazy uposlúchnuť.
- (3) Dopravca je oprávnený prostredníctvom vodiča autobusu alebo inej oprávnenej osoby dopravcu odmietnuť prepravu cestujúceho a vylúčiť cestujúceho z prepravy podľa Článku VIII tohto prepravného poriadku. Môže odmietnuť vykonať, prípadne prerušiť prepravu, ak trasa dopravnej cesty, čas, správanie cestujúceho vzbudzujú obavu o bezpečnosť, zdravie vodiča alebo ostatných cestujúcich.
- (4) V prípadoch podľa Článku VIII tohto prepravného poriadku je dopravca oprávnený prerušiť vykonávanú prepravu až do okamihu opustenia vozidla cestujúcim, ktorého konanie oprávňuje dopravcu odmietnuť prepravu cestujúceho. Cestujúci, ktorý bol v súlade s Článkom VIII tohto prepravného poriadku vylúčený z prepravy, nemá nárok na náhradu cestovného za nevykonanú časť prepravy ani na vrátenie zaplateného cestovného.
- (5) Dopravca je oprávnený odmietnuť prepravu cestujúceho čakajúceho na prepravu na zastávke aj v prípade, že povolená kapacita vozidla je už naplnená.
- (6) Dopravca je oprávnený prostredníctvom revízorov, ktorí svoje poverenie preukazujú preukazom alebo odznakom s označením dopravcu, kedykoľvek počas výkonu prepravy skontrolovať úhradu cestovného cestujúcim. V prípade, že cestujúci neuhradil cestovné zakúpením cestovného lístka v súlade s týmto prepravným poriadkom, resp. sa nepreukázal platným cestovným lístkom alebo platným dokladom na preukázanie nároku na zľavu pri kontrole cestovných lístkov, má dopravca právo požadovať od cestujúceho uhradenie sankčnej úhrady podľa platnej tarify. Kontrola tarifného vybavenia cestujúcich je bližšie definovaná v Článku IX tohto prepravného poriadku.

Prevádzkové povinnosti dopravcu

Dopravca je povinný:

- a) zabezpečiť prevádzkovanie autobusovej dopravy osobami, ktoré spĺňajú predpísanú odbornú, zdravotnú, zmyslovú a psychologickú spôsobilosť,
- b) používať pri prevádzkovaní vozidla s technickým preukazom vozidla a v technickom stave, ktorý zodpovedá schválenej technickej spôsobilosti,
- c) byť poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú cestujúcim a tretím osobám prevádzkou vozidiel (§ 427, 764 Obč. zákonníka), činnosťou vodičov a oprávnených osôb dopravcu,
- d) zabezpečiť v rozsahu poskytovaných dopravných a súvisiacich činností vlastné priestory na parkovanie a garážovanie vozidiel a ďalšie vybavenie potrebné na prevádzku, údržbu, technickú kontrolu a na starostlivosť o vodičov a cestujúcich,
- e) zastaviť prevádzku vozidla, ktoré ohrozuje bezpečnosť a zdravie osôb, bezpečnosť majetku alebo životné prostredie nad únosnú mieru zaťaženia,
- f) vystrojiť a označiť oprávnené osoby dopravcu, ktoré majú právo dávať cestujúcim pokyny na zachovanie bezpečnosti a plynulosti dopravy,
- g) zabezpečiť, aby v styku s cestujúcim každá oprávnená osoba dopravcu vystupovala rozhodne a nestranne, pričom zachovala slušnosť a zdvorilosť a poskytla cestujúcim potrebné informácie týkajúce sa podmienok ich prepravy.

Prepravné povinnosti dopravcu

(1) Dopravca je povinný:

- a) vykonávať MHD podľa tohto prepravného poriadku,
- b) prepravovať cestujúcich podľa platnej tarify a vydať cestujúcemu, ktorý zaplatil cestovné, cestovný lístok,
- c) zabezpečiť bezpečnosť, pohodlie a pokojnú prepravu cestujúcich, príručnej batožiny a spoločenských zvierat podľa Článku IV a VII tohto prepravného poriadku,
- d) na vyžiadanie cestujúceho vydať potvrdenie o dĺžke meškania spoja alebo o vynechaní spoja. Potvrdenie dopravca vydá na pracovisku centrálného dispečingu DPMM, s. r. o, Flámska 1, Martin alebo na kontaktnom mieste DPMM, s. r. o.,
- e) informovať vhodným spôsobom (napr. výveskami na zastávkach, oznámeniami vo vozidlách a v masovokomunikačných prostriedkoch – v tlači, v rozhlase, v televízii, cez internet) verejnosť o zmenách organizácie MHD (napr. zrušenie linky, zmena jej trasy, zmena cestovného poriadku, zmena tarify a iné), o vykonaní miestnej úpravy, ktoré sú dôležité vo verejnom záujme, a to najmenej 10 dní vopred, ak ide o pripravované alebo vopred známe zmeny, inak informuje neodkladne vhodným spôsobom, len čo sa o nich dozvie,
- f) trvalo zriadenú zastávku označiť značkou (označníkom), názvom zastávky a zastávkovým cestovným poriadkom (s výnimkou výstupnej konečnej zastávky),
- g) udržiavať označníky v prevádzkyschopnom stave a čistote,
- h) dbať, aby vozidlá použité na prepravu cestujúcich boli čisté, v riadnom technickom stave a označené číslom linky a cieľom, prípadne ďalšími údajmi,
- i) vo vozidlách zabezpečiť prijateľné klimatické podmienky, a to: vhodné vetranie, vykurovanie vnútorného priestoru vozidla, nastavenie klimatizácie s prijateľným rozdielom teplôt medzi vonkajším a vnútorným prostredím,
- j) označiť každé vozidlo, ktoré sa používa na prepravu osôb svojím obchodným menom,
- k) vozidlo určené na prepravu cestujúcich označiť:
 - i. na prednom čele a pravej bočnej časti vozidla v smere jazdy číslom linky a názvom cieľovej zastávky čitateľným zvonka aj za tmy,
 - ii. vo vozidle číslom linky a názvom cieľovej zastávky,
 - iii. na zadnom čele vozidla označením čísla linky čitateľným zvonka,
 - iv. evidenčným číslom vozidla.

(2) Vodič, ako oprávnená osoba dopravcu, je povinný:

- a) pred zatvorením dverí vozidla zabezpečiť opätovné zastavenie tretieho a ďalšieho vozidla na zastávke pri označníku zastávky,
- b) ukončenie výstupu a nástupu oznámiť cestujúcim zvukovým a svetelným znamením „NEVYSTUPUJTE – NENASTUPOUJTE“, ak je to v technickom vybavení vozidla.

Článok V

Práva a povinnosti cestujúceho

- (1) Cestujúci má právo:
 - a) na bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu vozidlom spoja, na ktorý si zakúpi cestovný lístok, ak to umožňujú prepravné podmienky aj na prepravu príručnej batožiny a spoločenských zvierat,
 - b) požadovať informácie o podmienkach prepravy, ktoré mu je v primeranom rozsahu povinná poskytnúť oprávnená osoba dopravcu alebo vodič vozidla (ktorý však nemusí ovládať celú tarifu, prepravný poriadok a cenníky, ale je povinný poskytnúť základné informácie cestujúcemu a ak nevie poskytnúť požadované informácie, je povinný odkázať cestujúceho na osobu, ktorá informáciami disponuje),
 - c) pri neuskutočnení alebo prerušení prepravy z dôvodov na strane dopravcu má cestujúci nárok na náhradnú prepravu iným spojom tej istej linky, prípadne inej linky dopravcu (ak je to v možnostiach dopravcu) bez ďalšej úhrady cestovného a dovozného a bez nároku na náhradu škody vzniknutej použitím náhradnej dopravy.
- (2) Cestujúci je povinný dodržiavať ustanovenia tohto prepravného poriadku, tarify a pokyny oprávnenej osoby dopravcu. Svoje práva vyplývajúce z tohto prepravného poriadku uplatňuje cestujúci disciplinovane u prítomnej oprávnenej osoby dopravcu (revízor, dispečer), u vodiča len v čase, keď vozidlo stojí v zastávke, alebo v sídle dopravcu.
- (3) Cestujúci je povinný správať sa tak, aby svojim konaním neohrozoval bezpečnosť ani plynulosť prepravy a bezpečnosť, život a zdravie zamestnancov dopravcu alebo ostatných cestujúcich, nepoškodzoval a neznečisťoval vozidlo (a v ňom inštalované zariadenia), priestor zastávky či prístrešku.
- (4) Pred začatím prepravy má cestujúci povinnosť oboznámiť sa s ponukou a pravidlami prepravných služieb (prepravný poriadok, tarifa a cestovné poriadky), ktoré sú zverejnené na internetovej stránke dopravcu alebo sú k dispozícii k nahliadnutiu na kontaktných miestach dopravcu v úplnom znení. Nevedomosť o tarifných a prepravných podmienkach neospravedlňuje a nie je dôvodom na odpustenie alebo zníženie sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka.
- (5) Cestujúci je povinný pred prepravou byť pripravený na zastávke na nástup do vozidla, starať sa o to, aby včas nastúpil do pristaveného vozidla a v cieľovej zastávke včas z vozidla vystúpil. Cestujúci môže nastúpiť do vozidla a z neho vystúpiť, len ak nie je vozidlo v pohybe a len v zastávke alebo na mieste určenom oprávnenou osobou dopravcu.
- (6) Cestujúci je povinný zdržiavať sa na zastávke najmenej 0,5 metra od nástupnej hrany nástupišťa (obrubníka), a to počas vchádzania vozidla až do úplného zastavenia vozidla v zastávke a otvorenia dverí. V priestore zastávky je cestujúci povinný dodržiavať čistotu. V zastávkovom prístrešku a na otvorených nástupištiach do vzdialenosti 4 metre od vymedzenej plochy nástupišťa je zakázané fajčiť.
- (7) Cestujúci je povinný sa vo vozidle správať tak, aby svojim správaním neohrozoval svoju bezpečnosť, ako aj bezpečnú a plynulú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodzoval vozidlo a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečisťoval vozidlo a priestory dopravcu určené cestujúcim, neobťažoval a nespôsoboval škodu ostatným cestujúcim a oprávneným osobám dopravcu. Je povinný dbať na pokyny oprávnenej osoby dopravcu, ktoré sú odovzdávané ústnym podaním alebo za pomoci zvukového a svetelného znamenia vo vozidle.

- (8)** Cestujúci je oprávnený nastupovať a vystupovať len tými dverami, ktoré sú určené na nastupovanie alebo vystupovanie.
- (9)** Cestujúci, ktorí stoja vo vozidle, sú povinní sa za jazdy držať rukoväte, madla alebo inej časti interiéru vozidla na to slúžiacej, a to takým spôsobom, aby počas jazdy v prípade náhle zmeny rýchlosti alebo smeru jazdy vozidla bolo v maximálne možnej miere zabránené úrazom. Ak je vozidlo vybavené sedadlom s bezpečnostnými pásmi, cestujúci sú povinní ich použiť v súlade s platnými predpismi. Aj sediaci cestujúci sú povinní sa držať tak, aby počas jazdy v prípade náhle zmeny rýchlosti alebo smeru jazdy vozidla nedošlo k úrazu.
- (10)** Ak cestujúci potrebuje na výstup z vozidla dlhší čas, je povinný na to upozorniť vodiča určeným stlačením signalizačného zariadenia vozidla (napr. tlačidlo pre výstup umiestnené v priestore pre kočík alebo invalidný vozík, príp. pri vyhradených miestach pre seniorov a ŤZP, ak je takýmto tlačidlom vozidlo vybavené) alebo ho o to ústne požiadať.
- (11)** Ak to vyžadujú prevádzkové alebo iné vážne dôvody, cestujúci je povinný na pokyn oprávnenej osoby dopravcu z vozidla vystúpiť a ak chce v ceste pokračovať, môže na jeho pokyn nastúpiť.
- (12)** Po príchode vozidla do výstupnej konečnej zastávky sú všetci cestujúci povinní vystúpiť z vozidla.
- (13)** Vo vozidlách MHD platí režim, v ktorom je cestujúci povinný si zakúpiť cestovný lístok bezprostredne po nástupe do vozidla MHD. Pri platbe v hotovosti je cestujúci povinný použiť platidlá v primeranej hodnote. Rovnako sa postupuje pri platení dovozného za batožinu alebo spoločenské zvierá. Toto ustanovenie neplatí pre cestujúcich s nárokom na bezplatnú prepravu podľa podmienok upresnených v tarife.
- (14)** Cestujúci musí mať pri sebe platný cestovný lístok po celý čas prepravy, ako aj v okamihu výstupu z vozidla a na vyzvanie sa ním preukázať revízorovi.
- (15)** Cestujúci má právo na náhradu:
- za škodu na zdraví spôsobenú počas prepravy v rozsahu platných poisťných podmienok povinného zmluvného poistenia,
 - za poškodenie príručnej batožiny len v prípade, ak spĺňa podmienky na jej prepravu podľa tohto prepravného poriadku a poškodenie neodkladne ohlásil vodičovi v rozsahu platných poisťných podmienok povinného zmluvného poistenia.
- (16)** Ak cestujúci svojím konaním poruší prepravné-tarifné predpisy alebo spôsobí škodu na vozidle alebo inom zariadení dopravcu, je povinný v prípade neuhradenia na mieste preukázať sa oprávnenej osobe dopravcu osobnými údajmi a spôsobenú škodu v plnej výške dopravcovi následne uhradiť. Pokiaľ sa cestujúci nemôže alebo nechce preukázať svojimi osobnými údajmi (nemá preukaz totožnosti, odmieta sa preukázať), je povinný strpieť potrebné úkony spojené s privolaním polície a zistením jeho totožnosti.
- (17)** Cestujúci, ktorý znečistil vozidlo alebo iné zariadenie dopravcu, je povinný bez meškania odstrániť znečistenie (uviesť miesto do pôvodného stavu) alebo zaplatiť úhradu škody. Pokiaľ spôsobená škoda prevyšuje výšku úhrady, dopravca má právo vymáhať náhradu škody v zmysle platných právnych predpisov.
- (18)** Počas prepravy vo vozidle dopravcu je zakázané:
- pôsobiť rušivo na vodiča pri výkone jeho služby,
 - komunikovať počas jazdy s vodičom,
 - zdržiavať sa na mieste, kde bráni vodičovi vo výhľade z vozidla,

- d) vstupovať do kabíny alebo priestoru vozidla vyhradeného pre vodiča,
- e) fajčiť vo vozidle tabakové alebo elektronické cigarety (vrátane výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak), konzumovať vo vozidle akékoľvek potraviny a nápoje,
- f) reprodukovať hudbu, vydávať zvuky, písať alebo hrať na hudobnom nástroji alebo sa správať akokoľvek hlučne,
- g) nastupovať, vystupovať a zdržiavať sa v priestore dverí vozidla počas a po zvukovom a svetelnom znamení „NEVYSTUPOUJTE – NENASTUPOUJTE“,
- h) zdržiavať sa na mieste, kde to prekáža nerušenému vystupovaniu a nastupovaniu cestujúcich a ich tarifnému vybavovaniu,
- i) prepravovať vo vozidle batožinu a zvieratá v rozpore s týmto prepravným poriadkom,
- j) na zastávkach a počas prepravy vo vozidlách používať kolieskové korčule, dosky s kolieskami (skateboardy), kolobežky, bicykle a podobné športové a rekreačné pomôcky.

Článok VI

Preprava osôb s osobitnými právami

- (1) Cestujúci so zdravotným postihnutím a cestujúci so zníženou pohyblivosťou majú právo na vyhradené miesto vo vozidle dopravcu, ktoré je zreteľne označené piktogramom. Iný cestujúci, ktorý takéto miesto obsadil, je povinný na požiadanie zdravotne postihnutej osoby alebo cestujúceho so zníženou pohyblivosťou miesto uvoľniť.
- (2) Dopravca nezodpovedá za problémy držiteľa preukazu ŤZP-S, ktorý cestuje MHD bez sprievodcu. Dopravca zároveň nezodpovedá za prípadné zdravotné následky nezavinené prevádzkou autobusu, ktoré sa môžu vyskytnúť počas prepravy cestujúceho so zdravotným postihnutím.
- (3) Osobitné práva pri preprave majú cestujúci so zníženou pohyblivosťou a osoby so zdravotným postihnutím (napr. telesným, sluchovým, zrakovým a/alebo iným postihnutím), držiteľia preukazov osôb s ťažkým zdravotným postihnutím (tzv. preukaz ŤZP) a osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré si z povahy alebo závažnosti vyžaduje pomoc inej osoby – sprievodcu (tzv. preukaz ŤZP-S) a sprievodcovia osôb so zdravotným postihnutím. Za spôsobilého sprievodcu osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje osoba odo dňa dovŕšenia 12. roku veku. U osôb so zrakovým postihnutím môže plniť funkciu sprievodcu aj pes alebo dieťa po dovŕšení 6. roku veku.
- (4) Zdravotne postihnuté osoby, ktoré na pomoc používajú vodiaceho psa alebo asistenčného psa, majú právo na prepravu spolu so psom, označeným pre tento účel podľa § 25 zákona č. 447/2008 Z. z. (preukaz psa a známka psa na jeho obojku). Vodiaci a asistenčný pes sa prepravuje bezplatne.
- (5) Ak pri značke (označníku) zastávky stojí osoba so zrakovým postihnutím, osoba s bielou palicou alebo s vodiacim alebo asistenčným psom, dopravca je povinný pri značke (označníku) zastávky znova zastaviť každé ďalšie vozidlo stojace súčasne v zastávke, toto ustanovenie sa nevzťahuje na konečné zastávky.
- (6) Ak sa pri značke (označníku) zastávky nachádza osoba na invalidnom vozíku, dopravca je povinný pri označníku zastávky znova zastaviť každé ďalšie vozidlo stojace súčasne v zastávke,

- ktoré je vybavené pohyblivou rampou slúžiacou na nástup a výstup cestujúcich na invalidnom vozíku. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na konečné zastávky.
- (7) V prípade, že nástup, usadenie, umiestnenie vo vozidle a výstup z vozidla cestujúceho so zníženou pohyblivosťou si vyžaduje osobnú asistenciu, je tento cestujúci povinný mať so sebou sprievodcu pre tieto činnosti s cieľom zabezpečenia podpory a starostlivosti o jeho zdravie počas celej doby prepravy.
 - (8) Staršie osoby, tehotné ženy a osoby s malým dieťaťom na rukách majú právo na miesto na sedenie. Pri nástupe týchto osôb je cestujúci v ich blízkosti povinný ponúknuť svoje miesto.
 - (9) Preprava detí do dovŕšenia 6. roku veku, ktoré nie sú sprevádzané osobou staršou ako 10 rokov, je zakázaná. Ak sú všetky miesta na sedenie vo vozidle obsadené, môže cestujúci s bezplatne prepravovaným dieťaťom obsadiť len jedno miesto na sedenie.
 - (10) Preprava detí do 12 rokov vo vozidlách, ktorých predné sedadlá nie sú zabezpečené zvislou deliacou priečkou od nástupného priestoru dverí, je na týchto sedadlách zakázaná.
 - (11) Pokiaľ neploňetý sám použije MHD, považuje sa za spôsobilého na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej jeho veku. V prípade prepravy ide o tarifné vybavenie ako i o prípadný postih za porušenie prepravného poriadku DPMM a tarify DPMM.
 - (12) Cestujúci môže vziať so sebou do vozidla ako príručnú batožinu detský kočík bez dieťaťa alebo prázdny invalidný vozík, pokiaľ to technické vybavenie a obsadenie vozidla dovoľuje. Pri nástupe do vozidla má cestujúci s detským kočíkom s dieťaťom prednosť pred cestujúcim s detským kočíkom bez dieťaťa.
 - (13) Cestujúci s detským kočíkom a/alebo invalidným vozíkom môže nastúpiť, prepravovať sa a vystúpiť len s vedomím vodiča. Ak je autobus vybavený nástupnou plošinou a cestujúci ju potrebuje použiť k nástupu, túto skutočnosť oznámi vodičovi. Nástupnú plošinu obsluhuje výhradne vodič autobusu. Počas prepravy je cestujúci s kočíkom alebo invalidným vozíkom povinný tento zaistiť proti pohybu.
 - (14) Vodič vozidla je povinný použiť pohyblivú rampu umožňujúcu bezbariérový nástup a výstup prepravovaných zdravotne postihnutých osôb, ak je ňou vozidlo vybavené. Vodič je povinný asistovať, resp. vytvárať podmienky pri nástupe a výstupe cestujúceho na invalidnom vozíku po ručne ovládanej pohyblivej rampe vozidla.
 - (15) Vo vozidle MHD je možné súčasne prepravovať jeden detský kočík alebo jeden vozík pre cestujúceho s obmedzenou schopnosťou pohybu tak, ako to určuje daný piktogram umiestnený na vozidle aj vo vozidle.
 - (16) Cestujúci je povinný nastúpiť alebo vystúpiť s detským kočíkom alebo s invalidným vozíkom tými dverami vozidla, ktoré sú pre tento nástup a výstup určené (označené piktogramom). Detský kočík alebo invalidný vozík je cestujúci povinný umiestniť vo vozidle na mieste určenom na ich prepravu. V prípade detského kočíka je potrebné ho umiestniť pozdĺž steny dopravného prostriedku, chrbtom k vodičovi, teda v proti smere jazdy a vždy ho zabrzdiť. Dieťa je potrebné zabezpečiť proti vypadnutiu z kočíka tak, aby bolo riadne uložené a ak to umožňuje typ detského kočíka aj pripútané.
 - (17) Naloženie a vyloženie detského kočíka/invalidného vozíka si cestujúci zabezpečuje sám.
 - (18) Ak to obsadenie vozidla umožňuje, cestujúci nachádzajúci sa na mieste určenom na prepravu detského kočíka alebo invalidného vozíka, je povinný pri nástupe cestujúceho s detským kočíkom alebo s invalidným vozíkom toto miesto uvoľniť.

Článok VII

Dovozné za batožiny a spoločenské zvieratá

Preprava príručnej batožiny

- (1) Príručnú batožinu prepravuje dopravca spoločne s cestujúcim. Na príručnú batožinu si dohliada cestujúci sám. Za stratu alebo odcudzenie príručnej batožiny dopravca nezodpovedá.
- (2) Cestujúci má právo vziať so sebou do vozidla ako príručnú batožinu:
 - a) veci, ktoré možno ľahko, rýchlo a bezpečne naložiť a umiestniť vo vozidle,
 - b) zvieratá, ak sú splnené osobitné podmienky stanovené pre ich prepravu (viď „Preprava živých spoločenských zvierat“),
 - c) prenosný hudobný nástroj.
- (3) Cestujúci smie vziať so sebou do vozidla najviac dva kusy príručnej batožiny. Za príručnú batožinu sa nepovažujú drobné veci, ktoré možno držať v ruke alebo v lone.
- (4) Príručná batožina presahujúca váhu alebo rozmery stanovené tarifou dopravcu podlieha plateniu cestovného v súlade s cenníkom dopravcu.
- (5) Príručnú batožinu musí cestujúci umiestniť vo vozidle tak, aby nesťažovala výkon služby vodiča, neobmedzovala nastupovanie a vystupovanie cestujúcich, nesťažovala priechod vozidlom a aby neohrozovala zdravie, bezpečnosť a pohodlie cestujúcich.
- (6) Okrem príručnej batožiny cestujúci má právo si do vozidla vziať:
 - a) ak to kapacitné dôvody dovoľujú, jedny sane, jeden snowboard, jeden pár lyží s palicami, ktorých preprava bude uskutočnená len za podmienky, že sú pevne spojené alebo zabalené v špeciálnom obale,
 - b) detský kočík alebo invalidný vozík.
- (7) Osoba, ktorá je oprávnená nosiť strelnú zbraň, ju môže vziať so sebou do vozidla. Pre prepravu zbrane platia osobitné predpisy.
- (8) Príručnú batožinu nevyhovujúcu ustanoveniam tohto prepravného poriadku je cestujúci povinný bez meškania odstrániť na najbližšej zastávke.

Preprava živých spoločenských zvierat

- (1) Cestujúci môže vziať so sebou do vozidla drobné živé spoločenské zvieratá, pokiaľ tomu nebránia osobitné predpisy. Z prepravy sú vylúčené zvieratá, ktoré nepatria do kategórie živých spoločenských zvierat a malých zvierat, napr. plazy, jedovatý alebo štípajúci hmyz, ktorý si so sebou priniesol cestujúci, a ďalšie zvieratá,
- (2) Prepravujú sa v uzavretých klietkach, košoch alebo v iných vhodných schránkach s nepriepustným dnom, ich preprava nesmie byť na ťarchu ostatným cestujúcim (napr. pre svoj zápach a pod.). Na prepravu schránok so zvieratami platia ustanovenia o preprave príručných batožín.
- (3) Bez schránky možno vziať do vozidla len psa. Pes bez schránky podlieha plateniu dovozného (neplatí pre psa so špeciálnym výcvikom). Cestujúci so psom bez schránky môže nastúpiť do vozidla len s vedomím vodiča. Pre prepravu psov bez schránok sa stanovujú tieto podmienky:

- a) pes musí mať riadne nasadený a neporušený náhubok; toto ustanovenie neplatí pre psa so špeciálnym výcvikom,
 - b) pes musí byť držaný na krátkom vodidle,
 - c) nesmie ísť o chorého, špinavého alebo zlého psa (nereagujúceho na povely majiteľa, resp. agresívneho psa voči ostatným cestujúcim),
 - d) v jednom vozidle sa prepravuje najviac jeden pes. Toto obmedzenie neplatí, ak ide o dvoch psov, ktorých so sebou do vozidla berie jeden cestujúci. Výnimku tvoria dva a viac psov so špeciálnym výcvikom, aj keď nejde o jedného majiteľa.
- (4)** Špeciálny výcvik psa preukazuje osoba s ťažkým zdravotným postihnutím preukazom psa so špeciálnym výcvikom a známkou s uvedením vykonávanej činnosti (vodiaci pes, asistenčný pes, signálny pes), ktorú pes nosí na viditeľnom mieste (viac zákon č. 447/2008 Z. z., § 25).
- (5)** Preprava chorých, špinavých a agresívnych zvierat je zakázaná.
- (6)** Cestujúci pri porušení prepravných podmienok zaplatí úhradu podľa tarify DPMM a v najbližšej zastávke môže byť z prepravy vylúčený bez nároku na vrátenie cestovného a dovozného.

Článok VIII

Vylúčenie z prepravy a ostatné vymedzenia

Vylúčenie osoby z prepravy

- (1)** Do vozidla nemá prístup alebo z prepravy môže byť vylúčená osoba, ktorá javí známky nadmerného požitia alkoholických nápojov alebo iných návykových látok a osoba, ktorá pre chorobu a mimoriadne znečistenie odevu alebo z iných dôvodov môže byť spolucestujúcim na ťarchu.
- (2)** Dopravca je ďalej oprávnený vylúčiť cestujúceho z prepravy, ak:
- a) cestujúci odmietne uhradiť požadované cestovné alebo sa pri kontrole cestovných lístkov nepreukáže platným cestovným lístkom alebo dokladom na preukázanie nároku na zľavu,
 - b) cestujúci pre mimoriadne znečistený odev, silný zápach, alebo z iných dôvodov môže byť na ťarchu ostatným spolucestujúcim,
 - c) správanie cestujúceho ohrozuje alebo vzbudzuje obavu o bezpečnosť, život alebo zdravie vodiča alebo ostatných cestujúcich,
 - d) cestujúci znečisťuje alebo poškodzuje vozidlo dopravcu vrátane v ňom inštalovaných zariadení,
 - e) cestujúci má v úmysle prepraviť batožinu alebo zviera, ktorej preprava je podľa tohto prepravného poriadku vylúčená,
 - f) cestujúci vo vozidle fajčí tabakové alebo elektronické cigarety (vrátane výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak) alebo konzumuje jedlo alebo alkoholické nápoje, resp. existuje podozrenie, že cestujúci je pod vplyvom alkoholu alebo návykových alebo psychotropných látok,

- g) cestujúci svojim hlasovým prejavom, písaním, reprodukovaním hudby alebo iných zvukov alebo inými prejavmi pôsobí rušivo na vodiča alebo ostatných cestujúcich,
 - h) cestujúci akýmkoľvek iným spôsobom ohrozuje plynulosť alebo bezpečnosť dopravy, najmä vstupovaním do priestoru vodiča, nastupovaním alebo vystupovaním z vozidla mimo určenej zastávky alebo iným nevhodným konaním, cestujúci napriek upozorneniu vodiča alebo inej oprávnenej osoby nerešpektuje akékoľvek ustanovenie tohto prepraveného poriadku.
- (3) Vylúčiť z prepravy osobu mladšiu ako 16 rokov mimo obvodu obce je neprípustné.
- (4) Osobu z prepravy vylučuje dopravca tak, aby pri výstupe z vozidla nedošlo k ohrozeniu jej života alebo zdravia.
- (5) Cestujúci vylúčený z prepravy nemá nárok na vrátenie zaplateného cestovného a dovozného.

Batožina, ktorej preprava je vylúčená

- (1) Cestujúcemu je zakázané brať so sebou do vozidla:
- a) veci, ktorých preprava je zakázaná všeobecne záväznými predpismi alebo opatreniami orgánov štátnej správy,
 - b) nebezpečné látky a predmety, ktoré svojimi vlastnosťami môžu spôsobiť výbuch vozidla, úraz, otravu, popálenie a ochorenie ľudí a zvierat (viď „Nebezpečné veci, ktorých preprava je dovolená za osobitných podmienok“),
 - c) nabité strelné zbrane; toto ustanovenie sa nevzťahuje na strelné zbrane príslušníkov ozbrojených síl, príslušníkov PZ SR a mestskej polície, pre prepravu ktorých platia osobitné predpisy,
 - d) predmety, ktoré pre nevhodný spôsob balenia alebo bez puzdra môžu zraniť alebo znečistiť cestujúcich, prípadne poškodiť alebo znečistiť vozidlo (napr. nezabalená tabuľa skla, nôž bez puzdra alebo obalu a pod.),
 - e) predmety, ktoré by mohli byť svojím zápachom, odpudzujúcim vzhľadom a pod., cestujúcim na ťarchu,
 - f) príručnú batožinu, ktorej celková hmotnosť presahuje 50 kg alebo príručné batožiny, ktorých celková hmotnosť presahuje 50 kg,
 - g) vec, ktorej rozmer je väčší ako 50 x 60 x 80 cm, vec dlhšia ako 200 cm s uhlopriečkou alebo priemerom väčším ako 30 cm; vec tvaru dosky, ak je väčšia ako 100 x 150 x 10 cm; na detské kočíky a prenosné hudobné nástroje sa toto ustanovenie nevzťahuje,
 - h) bicykel alebo kolobežku v rozloženom stave s cieľom zamedziť jej použitiu v interiéri vozidla; skateboardy, skladacie bicykle a kolobežky v zloženom stave sa považujú za batožinu a ich preprava je povolená, ak z hľadiska rozmerov a hmotnosti spĺňajú podmienky pre prepravu batožiny.

Zvieratá, ktorých preprava je vylúčená

- (1) Dopravca má právo vylúčiť z prepravy zvieratá, ktoré nepatria do kategórie živých spoločenských zvierat a malých zvierat, napr. plazy, jedovatý alebo štipajúci hmyz.
- (2) Oprávnená osoba dopravcu môže vylúčiť z prepravy cestujúceho so zvieratkom, ktoré je prekážkou bezpečnej, pokojnej a pohodlnej prepravy cestujúcich a ohrozuje zdravie cestujúcich alebo ak to neumožňuje prepravné podmienky, najmä obsaditeľnosť vozidla.

- (3) Dopravca môže vylúčiť prepravu zvierat na niektorých linkách alebo v niektorých vozidlách; toto oprávnenie dopravcu sa nevzťahuje na psov so špeciálnym výcvikom.

Prehliadka podozrivej veci alebo opustenej príručnej batožiny vo vozidle

- (1) Cestujúci, ktorý vo vozidle nájde opustenú alebo odloženú vec, je povinný ju odovzdať oprávnenému zamestnancovi dopravcu a ten je povinný nález prevziať.
- (2) Cestujúci, ktorý zabudol alebo stratil vec vo vozidle, sa prihlási u dopravcu, s ktorým následne vec rieši.
- (3) V prípade, ak cestujúci nájde podozrivú vec, je povinný túto skutočnosť nahlásiť oprávnenému zamestnancovi dopravcu alebo policajnému zboru Slovenskej republiky.
- (4) Ak oprávnená osoba dopravcu má dôvodné pochybnosti o tom, či veci, ktoré cestujúci vzal do vozidla, vyhovujú ustanoveniam tohto prepravného poriadku, má právo sa v prítomnosti cestujúceho presvedčiť o ich povahe a obsahu.
- (5) Ak cestujúci odmietne preskúmanie veci alebo príručnej batožiny alebo ak sa pri jej preskúmaní zistí, že veci alebo príručná batožina, ktoré cestujúci vezie so sebou, sú z prepravy vylúčené, je povinný ich bez meškania odstrániť z vozidla na najbližšej zastávke bez nároku na vrátenie dovozného alebo cestovného.
- (6) Oprávnená osoba dopravcu môže vylúčiť z prepravy cestujúceho s vecou alebo príručnou batožinou, ktorá je prekážkou bezpečnej prepravy cestujúcich, ak ohrozuje zdravie cestujúcich, alebo ak to neumožňuje prepravné podmienky, najmä obsaditeľnosť vozidla.
- (7) Opustenú vec alebo príručnú batožinu má právo oprávnená osoba dopravcu prehliadnúť a naložiť s ňou ako s nálezom podľa Článku XI.

Článok IX

Cestovné lístky a kontrola cestovných lístkov

Predaj cestovných lístkov

- (1) Potvrdením o uzavretí zmluvy o preprave osôb a dokladom o zaplatení cestovného je cestovný lístok. Cestovný lístok obsahuje najmä obchodné meno dopravcu, druh cestovného lístka, čas platnosti, prevádzkový rozsah platnosti (linka, spoj a pod.) a výšku cestovného.
- (2) Vydávanie cestovných lístkov na jednotlivú cestu zabezpečuje dopravca predajom vo vozidle dopravcu, a to prostredníctvom bezkontaktnéj čipovej karty (BČK), virtuálnej dopravnej karty alebo mobilnej aplikácie, prípadne použitím bankovej karty alebo doplnkovým predajom v hotovosti.
- (3) Jednorazové a denné cestovné lístky sa zakupujú ihneď po nástupe do vozidla, v predpredaji sa nepredávajú. V záujme plynulosti prepravy si cestujúci pri platbe v hotovosti dopredu pripraví, pokiaľ je to možné, presnú čiastku na úhradu cestovného. Pokiaľ si cestujúci zakupuje cestovný lístok prostredníctvom mobilnej aplikácie, je povinný tak urobiť ešte pred nástupom do vozidla tak, aby platnosť lístka začala plynúť najneskôr v okamihu nástupu cestujúceho do vozidla.

- (4) Cestujúci pri preberaní cestovného lístka je povinný sa presvedčiť, či mu bol vydaný požadovaný cestovný lístok, prp. či vyznačená výška cestovného súhlasí so zaplateným cestovným. Na neskoršie reklamácie cestujúceho dopravca neberie zreteľ.
- (5) Cestovný lístok zakúpený prostredníctvom aplikácie dopravcu platí len na linkách DPMM.
- (6) Predplatný cestovný lístok (PCL) si cestujúci môže zakúpiť na kontaktných miestach alebo prostredníctvom e-shopov dopravcov zapojených do IDS ŽSK formou elektronického zápisu na BČK; vo vozidle u vodiča sa nepredáva.
- (7) PCL je platný počas vyznačeného časového obdobia bez obmedzenia počtu jazd a je neprenosný.
- (8) Cestujúci, ktorý je držiteľom PCL, je povinný sa bezprostredne po nastúpení do vozidla dopravcu riadne zaevidovať priložením BČK k označovaču CL. Potvrdením danej prepravy je pre cestujúceho vytlačený cestovný lístok.
- (9) JCL pre tarifnú oblasť MESTO Martin sú v rámci tejto tarifnej oblasti a času ich platnosti prestupné a predávajú sa vo forme:
 - a) elektronických jednorazových cestovných lístkov nahratých do čipu BČK (v autobusoch PAD a MHD sú hradené iba z EP) – E-JCL,
 - b) papierových jednorazových cestovných lístkov (hradených bankovou kartou alebo v hotovosti) – P-JCL.
- (10) Denný cestovný lístok (DCL) 24-hodinový pre tarifnú oblasť MESTO Martin a denný cestovný lístok 24-hodinový a 72-hodinový sieťový (pre všetky zóny IDS ŽSK) je prevažne určený turistom alebo cestujúcim, ktorí v priebehu krátko obdobia plánujú zrealizovať väčšie množstvo ciest. Denné cestovné lístky sú v rámci ich oblastnej a časovej platnosti prestupné a platia na neobmedzený počet ciest na linkách všetkých dopravcov, ktoré sú zaradené do IDS ŽSK. Platnosť lístka začína plynúť jeho zakúpením.
- (11) Počas sobôt, nedeľ a dní pracovného pokoja môže s držiteľom základného sieťového denného cestovného lístka (24-hodinového alebo 72-hodinového) cestovať aj ďalšia dospelá osoba a najviac 3 deti do dovŕšenia 16 rokov. Podmienkou takéhoto využitia je, že v skupine cestujúcich je 1 dospelý a 1 dieťa.
- (12) Cestujúci je povinný DCL zakúpený v hotovosti alebo prostredníctvom bankovej karty v papierovej podobe uchovať v nepoškodenom stave a pri následnom prestupe sa zaevidovať vo vozidle prostredníctvom skenera QR kódov, ak je ním vozidlo vybavené, príp. sa DCL v papierovej vodičovi zreteľne preukázať.
- (13) Potvrdením o zakúpení DCL prostredníctvom BČK je vytlačený cestovný lístok z čítacieho zariadenia v papierovej podobe. Pri následnom prestupe v časovom úseku uvedenom na DCL je cestujúci povinný riadne sa zaevidovať priložením BČK k označovaču CL, pričom je cestujúcemu vytlačený evidenčný cestovný lístok.
- (14) Dopravca je oprávnený poškodený, zničený, stratený alebo iným spôsobom nečitateľný DCL odmietnuť použiť na ďalšiu prepravu. Náhrada za takto znehodnotený CL sa neposkytuje.
- (15) Výdaj CL a uznávanie zľavy na cestovné sa poskytuje v súlade s tarifou dopravcu.
- (16) Zľavnený a osobitný cestovný lístok sa považuje za platný len v spojení s platným preukazom na zľavu. Právo na zľavu cestovného preukazuje cestujúci oprávnenej osobe dopravcu osobitným preukazom. Osobitným preukazom podľa kategórie zľavy na cestovnom sa rozumie napr. bezkontaktná čipová karta s platnou zľavou, rodný list, preukaz poisťovne zdravotnej poisťovne, ISIC, preukaz ŤZP a ŤZP-S. V prípade pochybností o vzniku nároku na zľavu cestovného je dopravca alebo oprávnená osoba dopravcu oprávnená požadovať od cestujúceho ďalšie doklady

na preukázanie nároku na zľavu, a to aj preukazom vystaveným iným dopravcom, tiež preukazom ZSSK, cestovným pasom alebo iným platným dokladom totožnosti.

- (17) Na prepravu v rámci MHD vykonávanej DPMM, s. r. o. je možné využiť cestovné lístky vydané dopravcom, ako aj cestovné lístky vydané dopravcami zapojenými do IDS ŽSK. Druhy cestovných lístkov a ich použitie stanovuje tarifa dopravcu a tarifa IDS ŽSK.
- (18) Cestujúci je povinný mať pri sebe platný cestovný doklad po celý čas prepravy, ako aj v okamihu vystúpenia z vozidla a na vyzvanie sa ním preukázať oprávnenej osobe dopravcu.
- (19) Podrobné podmienky použitia a platnosti cestovných lístkov upravuje tarifa dopravcu a tarifa IDS ŽSK.

Kontrola tarifného vybavenia cestujúcich

- (1) Kontrolu tarifného vybavenia cestujúcich má právo vykonávať oprávnená osoba dopravcu uvedená v Článku I, bod 7.
- (2) Oprávnená osoba dopravcu poverená výkonom prepravno-tarifnej kontroly (ďalej len revízor) je pre výkon kontroly vybavená kontrolným odznakom, ktorý musí mať pri výkone kontroly na viditeľnom mieste. Na požiadanie cestujúceho je revízor povinný preukázať sa preukazom oprávňujúcim na výkon prepravnej kontroly. Iná oprávnená osoba dopravcu – vodič alebo dispečer – sa pri výkone kontroly musia cestujúcemu preukázať (pokiaľ nie sú v uniforme) zamestnaneckým preukazom.
- (3) Cestujúci je povinný na vyzvanie oprávnenej osoby dopravcu predložiť na kontrolu cestovný lístok v nepoškodenom stave kedykoľvek počas prepravy, aj v okamihu vystúpenia z vozidla. V prípade zľavneného cestovného lístka spolu s ním predložiť preukaz alebo dopravnú kartu na preukázanie nároku na zľavu podľa platnej tarify.
- (4) Cestujúceho, ktorý sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom, odmietne zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu, resp. odmietne poskytnúť osobné údaje potrebné na vymáhanie dlžných súm, môže oprávnená osoba z prepravy vylúčiť.
- (5) Cestujúci, ktorý sa na vyzvanie oprávnenej osoby podľa ods. 3 tohto článku nemôže preukázať platným cestovným lístkom, nepreukáže nárok na zľavnené cestovné alebo bezplatnú prepravu, je povinný zaplatiť dopravcovi sankčnú úhradu. Výška sankčných úhrad je uvedená v tarife dopravcu.
- (6) Pokiaľ cestujúci odmietne alebo nemôže revízorovi zaplatiť požadovanú sankčnú úhradu priamo vo vozidle MHD, je povinný preukázať svoju totožnosť a poskytnúť osobné údaje potrebné na vymáhanie sankčnej úhrady. Pod osobnými údajmi sa rozumie meno, priezvisko, adresa trvalého miesta bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu alebo dátum narodenia uvedený v osobnom doklade totožnosti cestujúceho vydanom príslušným správnym úradom. Cestujúci je povinný zotrvať po celý čas vo vozidle, až do prešetrovania jeho jazdy bez platného cestovného dokladu.
- (7) Pod povinnosťou cestujúceho preukázať svoju totožnosť a poskytnúť revízorovi osobné údaje je predloženie platného dokladu totožnosti, t. j. občianskeho preukazu, cestovného pasu, prípadne iného dokladu (povolenie na pobyt, potvrdenie o strate občianskeho preukazu). Cestujúci je povinný platný doklad totožnosti predložiť revízorovi tak, aby si mohol všetky potrebné údaje zistiť a zapísať. Počas tohto úkonu je cestujúci povinný zotrvať v prítomnosti revízora.
- (8) Cestujúci je povinný strpieť zistenie totožnosti privolanými príslušníkmi polície, ak sa pri kontrole odmietne revízorovi preukázať osobnými údajmi.

- (9) Revízor má právo požadovať osobné údaje v rozsahu: meno a priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonnom zástupcovi.
- (10) Ak cestujúci uhradil sankčnú úhradu podľa tarify a neskôr dodatočne predloží platný neprenosný dlhodobý predplatný cestovný lístok, preukaz oprávňujúci nárok na zľavnené cestovné alebo preukaz oprávňujúci na bezplatnú prepravu, v takomto prípade mu už nie je možné vrátiť zaplatenú sankčnú úhradu.
- (11) Ak sa cestujúci pri kontrole cestovných dokladov preukáže cestovným dokladom upraveným, pozmeneným, neoprávnene vyrobeným alebo cestovným dokladom inej osoby, je cestujúci povinný uhradiť sumu sankcie. Pozmeneným cestovným dokladom sa rozumie i predloženie len časti dlhodobého predplatného cestovného lístka, t. j. cestovný lístok bez príslušného preukazu.
- (12) Ak cestujúci porušením svojich povinností ohrozí vodiča alebo inú poverenú osobu dopravcu, ide o priestupok podľa zákona č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- (13) Nevedomosť o ustanoveniach prepravného poriadku a tarify cestujúceho neospravedlňuje a nie je dôvodom na odpustenie sankčnej úhrady za porušenie prepravných podmienok.

Článok X

Reklamácie

Všeobecné podmienky reklamácie

- (1) Oprávnenou osobou reklamovať je cestujúci, zákonný alebo poverený zástupca cestujúceho (ďalej iba „oprávnená osoba“).
- (2) Práva podľa tohto prepravného poriadku musí oprávnená osoba uplatniť u dopravcu bez zbytočného odkladu, ak sa práva neuplatnili najneskôr do 3 mesiacov, zaniknú.
- (3) V reklamácií musí oprávnená osoba vymedziť svoje požiadavky, stručne ich zdôvodniť a predložiť doklady osvedčujúce oprávnenosť jeho nárokov. Z ústnej reklamácie oprávnenej osoby vyhotovuje dopravca zápisnicu.
- (4) Ak reklamácia nemá potrebné náležitosti, dopravca vyzve reklamujúceho na jej doplnenie a určí primeranú lehotu, nie kratšiu ako 8 dní. Ak reklamujúci doplní reklamáciu v určenej lehote platí, že bola riadne podaná.

Reklamácia bezkontaktnéj čipovej karty

- (1) Reklamáciu na funkčnosť BČK môže cestujúci podať na kontaktnom mieste DPMM, s. r. o. do 2 rokov od jej vydania.
- (2) Pri preberaní reklamovanej BČK sa vypisuje reklamačný protokol, ktorý podpisuje zamestnanec dopravcu preberajúci reklamáciu a cestujúci, ktorý BČK reklamuje. Jednu kópiu reklamačného protokolu dostane cestujúci.
- (3) Reklamáciu vybaví príslušný zamestnanec DPMM, s. r. o. ihneď po doručení reklamačného protokolu a posúdení, či boli dodržané podmienky používania BČK.

- (4) Reklamácia sa neuzná, resp. záruka na BČK zaniká, pokiaľ došlo k viditeľnému mechanickému, chemickému alebo tepelnému poškodeniu čipu, resp. BČK ako takej, alebo neboli dodržané podmienky používania BČK. V prípade neuznania reklamácie bude vydanie novej dopravnej karty spoplatnené.
- (5) V prípade uznanej reklamácie DPMM, s. r. o. pri využívaní PCL prevedie reklamujúcemu cestujúcemu PCL z reklamovanej BČK bezplatne na novú BČK.
- (6) Záruka na BČK je 24 mesiacov odo dňa kúpy.
- (7) BČK iného emitenta sa reklamuje tam, kde bola zakúpená.

Článok XI

Nálezy

- (1) Ak vodič našiel vo vozidle nález, ktorý je možné považovať za stratený alebo zabudnutý, alebo ak cestujúci odovzdal vodičovi nález, ktorý našiel vo vozidle, vodič je povinný nález prevziať (s výnimkou potravín nepatrnej hodnoty rýchlo podliehajúcich skaze).
- (2) Ak sa cestujúci, ktorý nález stratil alebo zabudol vo vozidle prihlási u vodiča vozidla, v ktorom predmet stratil alebo zabudol, a ak nie sú pochybnosti o pravdivosti jeho tvrdenia (správne popíše nález alebo obsah nálezu), vodič je povinný mu nález vydať s podmienkou, že cestujúci sa preukáže osobnými údajmi (napr. občianskym preukazom, cestovným pasom, vodičským preukazom a pod.) na vykonanie zápisu v zázname o výkone vodiča (meno, adresa bydliska, dátum narodenia, evidenčné číslo preukazu totožnosti cestujúceho) a cestujúci prevzatie nálezu potvrdí podpisom.
- (3) Dopravca zhromažďuje a vydáva nálezy na centrálnom dispečingu dopravcu. Pri vydávaní nálezu platia pravidlá definované v bode 2 tohto článku. Cestujúci si môže nález vyzdvihnúť v deň straty u vodiča vo vozidle, od druhého dňa na centrálnom dispečingu dopravcu, a to do 30 dní od dňa straty.

Článok XII

Mimoriadne udalosti

Mimoriadne udalosti počas prepravy

- (1) Mimoriadnymi udalosťami počas prepravy sú najmä :
 - a) dopravná nehoda,
 - b) požiar vo vozidle,
 - c) úraz alebo náhle ochorenie, pri ktorom je ohrozený život alebo zdravie cestujúceho, oprávnenej osoby dopravcu alebo iných osôb,
 - d) prerušenie prepravy, kde je predpoklad, že bude trvať dlhšie ako 15 minút.

- (2)** Ak cestujúci spozoruje, že je ohrozená bezpečnosť a zdravie cestujúcich, je povinný na túto skutočnosť upozorniť vodiča osobne alebo určeným znamením signalizačného zariadenia vozidla.
- (3)** Pri mimoriadnej udalosti je vodič povinný zastaviť vozidlo prevádzkovým brzdením, zaistiť vozidlo proti pohybu, vykonať opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť dopravy na mieste mimoriadnej udalosti, nahlásiť mimoriadnu udalosť na dopravný dispečing, poskytnúť alebo zabezpečiť prvú pomoc podľa svojich schopností, postarať sa o bezpečnosť cestujúcich a zotrvať na mieste do príchodu dopravného dispečera.
- (4)** Na mieste mimoriadnej udalosti je zakázané vodičovi, cestujúcim a ostatným osobám manipulovať s vozidlami, zariadeniami alebo predmetmi, ktoré mali alebo by mohli mať vplyv na vznik alebo priebeh mimoriadnej udalosti. Spôsobený stav je možné meniť iba vtedy, ak je to potrebné na uvoľnenie alebo ošetrovanie zranenej osoby. Obnovenie MHD riadi prítomný dopravný dispečer.
- (5)** Ak pri mimoriadnej udalosti došlo k zraneniu alebo usmrteniu osôb, k hmotnej škode na vozidle, jeho zariadení a vybavení, dopravnom zariadení alebo inom majetku, cestujúci je povinný vodičovi alebo oprávnenej osobe dopravcu poskytnúť údaje dôležité pre vyšetrenie mimoriadnej udalosti (napr. poznávacie značky zúčastnených vozidiel a pod.).
- (6)** Ak dôjde k zraneniu cestujúceho alebo škode na jeho majetku v priamej súvislosti s prepravou, cestujúci je povinný túto udalosť ihneď nahlásiť vodičovi a preukázať mu údaje na zápis do prevádzkového dokladu, a to: rozsah zranenia alebo škody, meno, bydlisko, dátum narodenia a číslo preukazu totožnosti cestujúceho.
- (7)** Pri prerušení prepravy mimo zastávky vodič umožní výstup cestujúcim z vozidla len v týchto prípadoch:
 - a) ak je predpoklad, že preprava bude prerušená na dlhší čas,
 - b) pri náhlom ochorení (nevoľnosti) niektorého z cestujúcich,
 - c) pri dopravnej nehode alebo poruche vozidla, po ktorej musí byť vozidlo vyradené z prevádzky,
 - d) pri úmrtí cestujúceho vo vozidle,
 - e) pri vzniku požiaru vo vozidle,
 - f) ak je nežiaduca prítomnosť cestujúcich vo vozidle (záchvat, pôrod a pod.),
 - g) ak sa vodič stane náhle neschopným na ďalší výkon služby.
- (8)** V prípadoch uvedených v bodoch d) až g) ods. 7 tohto článku je cestujúci povinný na pokyn vodiča alebo oprávnenej osoby dopravcu vystúpiť z vozidla. Ak nastanú okolnosti uvedené v bodoch a) až e) a g) ods. 7 tohto článku, cestujúci sú povinní vystúpiť na vozovku, pričom vodič je povinný zabezpečiť ich bezpečný výstup z vozidla. Vodič otvorí len jedny dvere vozidla, vystúpi z vozidla, zaistí bezpečný výstup cestujúcich a dvere vozidla uzavrie. Ak je to potrebné z dôvodu bezpečnosti cestujúcich, vodič je oprávnený dávať pokyny na zastavovanie vozidiel.
- (9)** Vodič môže prerušiť prepravu v prípade, ak nastanú mimoriadne poveternostné podmienky prerušujúce zjazdnosť vozovky (napr. súvislá námraza, hmla, víchrica a pod.).
- (10)** Ak vznikne vo vozidle požiar, cestujúci na výzvu vodiča alebo oprávnenej osoby dopravcu sú povinní urýchlene a disciplinovane opustiť vozidlo.
- (11)** Ak pri mimoriadnej udalosti dôjde k zraneniu vodiča, cestujúci sú povinní mu podľa svojich schopností poskytnúť alebo zabezpečiť prvú pomoc a nahlásiť udalosť vodičovi najbližšieho okoloidúceho vozidla dopravcu.

- (12) V prípade mimoriadnej udalosti je dopravca povinný zabezpečiť náhradnú prepravu do cieľovej zastávky iným vozidlom tej istej, prípadne inej linky, a to bez zaplatenia ďalšieho cestovného a bez nároku na náhradu škody vzniknutej použitím náhradnej prepravy.
- (13) Pri prerušení cesty, ktoré je zapríčinené cestujúcim, nemá cestujúci právo ani nárok na vrátenie cestovného alebo dovozného.
- (14) Cestujúcemu nevzniká právo na náhradu škody v prípade nezrealizovania prepravy, oneskoreného príchodu vozidla alebo straty prípoja.

Preprava počas mimoriadneho stavu, núdzového stavu alebo epidémie

- (1) Mimoriadnym stavom alebo núdzovým stavom je stav vyhlásený ústrednými orgánmi štátnej správy.
- (2) Počas mimoriadneho stavu, núdzového stavu alebo epidémie môže dopravca po dohode s objednávateľom výkonov vo verejnom záujme vyhlásiť ďalšie povinnosti cestujúceho nad rámec Článku IV tohto prepravného poriadku. Medzi tieto povinnosti patria napríklad:
 - a) nástup do vozidla alebo výstup z vozidla len niektorými dverami,
 - b) zákaz obsadzovať vybrané sedadlá,
 - c) nosenie ochranných rúšok, respirátorov, rukavíc, prípadne iných podobných účinných ochranných pomôcok.
- (3) Počas mimoriadneho stavu, núdzového stavu alebo epidémie môže dopravca dočasne obmedziť predaj cestovných lístkov v hotovosti, resp. prijímanie bankoviek a mincí.
- (4) Počas mimoriadneho stavu, núdzového stavu alebo epidémie má dopravca právo nevziať na prepravu, resp. vylúčiť z prepravy osobu, ktorá nerešpektuje vyhlásenia a prijaté opatrenia dopravcu podľa tohto článku alebo má viditeľné príznaky epidemiologickej choroby.
- (5) Od povinnosti uvedenej v bode (2), písm. c) sú oslobodené iba osoby, ktoré majú udelenú výnimku podľa aktuálne platnej vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva. Uvedené osoby preukazujú výnimku lekársym potvrdením.

Článok XIII

Záverečné ustanovenia

- (1) Prílohou tohto prepravného poriadku je samostatne vydaná Tarifa MHD DPMM, s. r. o.
- (2) Tento prepravný poriadok je platný a nadobúda účinnosť dňom 1. 8. 2024.
- (3) Všetky zmeny a doplnky prepravného poriadku môžu nadobudnúť účinnosť najskôr dňom ich zverejnenia a sprístupnenia.